

Jack Roberts

Bloem

22 gener - 19 febrer, 2026

una poma pelada i tallada a trossos, en un plat petit.
un bolígraf de plata, amb les inicials del propietari gravades al lateral.

un llibre amb la coberta d'un marró rogenç i lletres daurades a la portada: *una història de la ciutat de bloemfontein*.
una bufanda de llana de mala qualitat, plegada i deixada al costat del llibre.

dues monedes, l'una damunt de l'altra.
un pany daurat, col·locat a uns tres quarts de l'alçada d'una porta blanca.

a fora de la porta, una brisa suau que ve del mar, d'una illa.
a dins, un home agafa un tros de poma i se'l posa a la boca.

[jack roberts]

i.

*el mar ens pesa tant per dins
que aquesta nit no dormiré.
tinc galledes de records guardades dins d'un pot
per a dies i nits com aquesta*

– mxolisi nyezwa, *mar*

ii.

a l'hivern de 1913, es diu que el periodista sud-africà, editor i secretari del south african native national congress (una org fundada el 1912 a bloemfontein i que més tard esdevindria l'anc), sol. plaatje (1876–1932), va quedar tan colpit per la crueltat espectacular de la llei de terres del govern sud-africà que va recórrer en bicicleta parts de l'orange free state per documentar-ne els efectes sobre la gent, els animals i el paisatge. la famosa gira en bicicleta és una ficció, una història d'origen benintencionada. l'espectacle, en canvi, és un fet, una cicatriu en la geografia.

iii.

terra és antiga / la societat és nova – lesego rampolokeng, *#movement/soldierslament*

iv.

plaatje, desplaçant-se i conversant amb la gent a través de les vastes terres semiàrides de l'orange free state, sovint quedava colpit fins a l'estupor per la catàstrofe i la deixadesa amb què s'aplicava la llei de terres. les seves observacions, publicades més tard el 1916 com *Native Life in South Africa*, congelarien aquell moment. escrit durant el viatge per mar cap a anglaterra amb el sannc per implorar que el govern britànic intervingués en favor de la sud-àfrica negra.

v.

només el mar pot explicar del tot el romanç entre sud-àfrica i anglaterra. un romanç brutal de cossos dins l'aigua. què va veure la royal navy mentre patrullava les aigües del cap de bona esperança durant la dècada de 1830? què hi podia veure? què s'hi hauria permès veure? i ser a les aigües traïdores que engolirien amb avidesa el rev. isaac williams wauchope i els seus homes dins del *mendi*, del south african native labour contingent (sanlc).

vi.

*recordeu la dita dels ancians:
«Res no baixa sense tornar a baixar.»*

– s.e.k. mqhayi, *enfonsament del mendi*

vii.

ityala aliboli.

[vusumzi nkomo]

Es recomana llegir cada frase dues vegades abans de passar a la següent:

- a. pot ben ser que hi hagi un element de provincianisme, però tota història és la història que poden explicar les vies principals
- b. segueix la creu del Coll, allà on el viatge pels camins vells que hi transiten (però ja només) esdevindrà el passatempo d'un exiliat
- c. tornarà a una llar amb unes rutes que, si no són carreteres, són tan velles com aquestes, si no ho són més
- d. va seguir el rastre dels qui feien camins i alçaven ponts fins que aquí només se n'explica una petita part de la seva història
- e. les primeres traces s'han perdut, però encara es poden trobar si se les busca
- f. cal que primer una mà inexperta remogui la terra aspra perquè després hi pugui haver un jardí
- g. si de la lectura d'aquestes pàgines se'n desprèn l'impuls d'explicar la història tal com encara ha de ser explicada, aleshores el treball aspre però amorós que s'hi ha dedicat no haurà estat en va

[jack roberts]

Les Obres

El Mur

Sense títol
2025
Paper, lli, marc d'artista
23.5 x 12.5 cm

El Sòl

Sense títol
2025
Aquarel·la i guaix sobre lli
60 x 6 cm

Sense títol
2025
Aquarel·la i guaix sobre lli
60 x 6 cm

Sense títol
2025
Fusta
16.5 x 20.5 cm

Sense títol
2025
Paper, lli, marc d'artista
16 x 18 cm